

[Jørgen Winther]

På spørgsmålet, om Sydafrika for nærværende har en racistisk forfatning, må man sige, at der altså er love i Sydafrika, som helt klart giver udtryk for, at der er apartheid. Det er jo derfor, vi har hele denne debat, og det erkender vi selvfølgelig også. Men i Venstre tror vi fuldt og fast på – og det er nok dér, forskellen er – at de fire mål, som de Klerk har sat sig, er ment af et ærligt hjerte, og når de Klerk har disse holdninger og giver udtryk for, at det er den udvikling, han ønsker, så synes vi i Venstre, det er væsentligt at give nogle støttende ord i denne situation.

De Klerk har sat de fire mål: flerpartisystem med regelmæssige valg, ytringsfrihed, afskaffelse af enhver form for diskrimination og stemmeret til alle. Det er det, som de Klerk arbejder på for nærværende, men ting tager altså tid, og det her tager rigtig megen tid at få gennemført i et land som Sydafrika. Det er helt klart, at der også er modstand fra den stærkt konservative fløj.

Det er en vanskelig proces, de Klerk er i gang med; derfor har han behov for støtte og ikke bare, at man folder hænderne og ingenting gør, som Socialdemokratiet har lyst til i denne sag.

(Kort bemærkning).

Agnete Laustsen (KF):

Som supplement til hr. Jørgen Winthers bemærkninger vil jeg også gerne sige til fru Pernille Forchhammer, der spurgte, om vi virkelig troede, at de sorte ville få gavn af ophævelse af sanktionerne, at det kan jeg love for vi tror. Ophævelse af sanktionerne vil igen give landet en positiv økonomisk vækst, og hvem er positiv økonomisk vækst først og fremmest til gavn for? For dem, som for øjeblikket lider under fattigdom og arbejdsløshed, som har været en følge af, at mange lande har indført stop for investeringerne.

Jeg kan da også nævne, at der for nylig blev foretaget en undersøgelse af holdningen til sanktionerne blandt de sorte i befolkningen i Sydafrika – altså ikke dem, der er organiseret i bevægelser, men en ganske almindelig undersøgelse – og den viste, at 80 pct. gik ind for ophævelse af sanktionerne. Mon ikke de mennesker mere end nogen andre ved, hvad det betyder, og derfor også siger: Det, der er behov for nu både for Sydafrika og for de omkringliggende lande, som jeg også nævnede i mit første indlæg, er, at Sydafrika igen bliver et land i vækst og i demokratisk vækst?

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Det er da klart, som den sidste taler nævnte, at man også kan lægge vægt på meningsmålinger, men her i landet og i de fleste andre lande og i de lande, der har vedtaget sanktionerne, foretrækker man altså, at man kan vælge at stemme og ikke blot være afhængig af meningsmålinger. Og det er jo det, der mangler i Sydafrika.

Hr. Jørgen Winther bekræftede, at der er tale om en racistisk forfatning. Det har hr. Kim Behnke ikke svaret på, og fru Agnete Laustsen svarede heller ikke på det, men det bekræftede hr. Jørgen Winther. Og det er jo interessant, fordi det, der var baggrunden for, at vi her i landet og de andre nordiske lande indførte sanktionerne, var, at vi ville presse Sydafrika til at afskaffe den racistiske politik. Og vi har altså nu fra Venstre fået bekræftet, at politikken er racistisk, for har man en racistisk forfatning, ja, så bygger man på et racistisk system.

Derfor er vi enige med de nordiske udenrigsministre, og herunder den danske, som jo var med til at give udtryk for, at det er den faktiske udvikling, der er afgørende for, om vi lempet sanktionerne. Det er den faktiske udvikling, det er ikke tilkendegivelser, heller ikke af den karakter, som hr. Glønborg var så venlig at oplyse om. Man kan ikke bare se bort fra lovgivningen. Det kan godt være, de mener det, det vil jeg ikke bestride, men det er altså resultaterne, der tæller, og jeg synes, det er meget vigtigt, at vi følger de nordiske udenrigsministre i den udtalelse, de afgav for mindre end 10 dage siden.

Så er jeg enig med hr. Erhard Jakobsen i, at vi måske burde gøre mere i de andre lande også; men apartheid er nu engang et særlig modbydeligt system, og det er jo derfor, FN har gjort det omkring apartheid, som FN har gjort, hvad FN ikke har gjort vedrørende de andre lande. Om dem vil jeg gerne sige, at der jo også er lyspunkter. Jeg var til et møde i Afrika for ganske få dage siden, hvor man var lykkelig over, at de vesteuropæiske lande nu efterhånden holder op med at støtte etpartidiktaturene. Resultatet har vist sig i Mali, hvor Frankrig nægtede at støtte den diktator, der har været dér i mange år. Man er lykkelig over, at man er færdig med at frygte støtten fra en række vesteuropæiske lande, især Frankrig, således at man kan få indført demokrati også i de andre afrikanske lande.